

Tjóðveldið - loysing - og tess nýggja arbeiðsskrá

Tað kemst sum tað er mæn hjá einum fullum manni, tá ið ein lesur arbeiðsskránna hjá tjóðveldisflokkinum.

Hin fulli maður sær og ynsk-ir ofta so nógv, sum er frálíkt, og hann sigur seg vera fúsan at gera tað. Men hann gloymir, at hansara dómievari eru farin av «nálini», at hann t.d. sjálvur er so sterkt avmarkaður við víkjandi tí at kenna, at virka og duga.

Tjóðveldis hövudsstevna er at loysa, at kvetta okkum burt ur øllum sambandi við Dan- mark.

Hetta er so hövudsstaðan. Hetta er staðan, sum tjóð- veldismenn siga at teir undir onum umstøðum vilja slaka í, vilja gera »kompromis» í.

Ta er greið staða. Og tað er gott og alla virð- ing vert, at staðan er greið og einki at ivast í, at hon ikki er balla inn í mjørkaðlókar sum loysingarstaðan hjá fólkaflakks monnum hevur verið.

Men tá ið vit eru vorðir greiðir yvir hesa fyrstu og al- tráðandi staðu tjóðveldisins, eru vit farnir at víðgera og me- ta virði í tjóðveldisins staðu í øllum hinum mongu arbeiðs- tættum — málum — á ar- beiðsskránni.

Hvat virði hevur soleiðis herrópið at skipa fyri minni skatti, tá ið loysingin ber við sær, at vit skulu yvirtaka at

gjalda tær 20 miljónur, sum staturin letur til Føroyar, og lata meiri aftrat?

Er hetta ikki sum rúsmanna- tala at hoyra?

Hvat virði er í at lova at ar- beida fyri betri og rúmari kor- um fyri fiskimenn í Grønlandi, tá ið loysingin ber við sær, at vit koma at missa tey serrætt- ind, vit eiga í Grønlandi?

Hvat virði er í at lova stórra fólkapensjón, stórra avlami- spen sjóði, stórra einkjupensjón, hægri barnapening, stutt sagt rúmari og betri sosiala for- sorg samstundis sum lovað verður toll- og skattalættan, tá ið loysingin ber við sær, at vit aftrat okkara parti skulu átaka

ÚTFERÐ

*Tá tú frá tínum
føðilandi í stórland
fara skal, so gloym
tú ei teir klettarnar
har úti í atlatshav.*

*Og minnst tú til
lógvina, eitt vakurt
sunnmarkvold, tá er
í tínum hjarta so,
sum hon tær vildi borið boð*

*Tú fjøllini so skurvut,
við onum triggjum á
tú draga tey tín hugsan,
tá tú ert í fremda vrá.*

M. F. MINE

FYRISPURNINGUR

Harra blaðstjóri!

Sigi mer.

Vistu Hákon Djurhuus og Sigurd Joensen ikki betri, enn tað, ið leyp teimum av mánni?

Vistu teir ikki, at tað var tann kolbláa ósannind, tá ið teir vildu siga okkum, Føroya fólki øllum sum tað var, at grunnarnir, sum P. M. Dam talaði um, vóru vorðir stórir av, at inn á teir vóru sett teir lán, sum landskassin hevði tik- ið til studningslán til skipakeyp og skipabygging?

Hvussu kunnu menn, finir lógtingsmenn kasta sovorðið ósannindis mosen út!

Eg spyrji, vistu teir ikki betri?

Ella vónu teir so hvassir, so eigasórir í lógtingsskili, at teir ikki visti betri?

Hvat ið nú svarið er og verð- ur, bæði eru líka ring. Ja, so ring, at veljararnir, ið hesar menn hava valt, kunnu ikki forsvara at velja teir aftur.

Tí, okkara land er ov dyrt og heilagt fyri okkum, at vit

kunna forsvara at lata tað í hendurnar á tilikum monnum.

Ikki at tala um, góðin.

Sjálvur haldi eg, at tað er óreinskan, politiska óreinskan meiri enn skilaloysi, sum lá a'tanfryi. Og tað er verri!

Jens Kristjan Mikkelsen.

Vit halda so við. Tað má vera meiri politiskur óndskap- ur, enn skilaloysi. Teir eru for herðingar í politikki. Men her eru teir farnir so langt, ov langt at fólk er farið at misskunna teimum við at royna at umbæra teir, at teir hava ikki vist betri ella eru villstir av varaløgman- ins kámu subjektivu metan av, hvat ið er mest vert ella enn tá einki vert, tað sum stendur úti í studningsláni, á bók, í landskassans likviditeti, í hús- um og øðrum føstum ognum. Henda meting var ikki skikkað til annað enn at villa og hevði einki at gera við stóðina á grunninum.

blstj.

okkum at rinda statsins part, sum í 1963 verður at leggja um stívar 8 miljónur krónur?

Hvat virði er í at lova at byggja nýggj skip, har ið ein kann fáa tey bilagast og skjót- ast — aftrat teimum, vit byggja sjálvir — tá ið loysingin ber við, at vit bara kunna byggja har, sum vit hava vunnið va- lutu-gjaldoyra? Vit verða tá bara at fáa gjaldoyra við at selja vørur, og kunnu so statt bara keypa har, ið vit selja okk- ara vørur.

Ja, hvat virði er í at lova at arbeiða fyri at keypa har, sum bilagast er, tá ið ein ikki hevur valuta at keypa har?

Nú hava vit valuta og frælsi at keypa, hvar ið vit vilja.

Vit kunnu hildið fram og »dokumentera», hvussu innan holað lyftini eru í tjóðveldisins stevnuská, hvussu hvort strið- ist imóti øðrum eins og tær gyltu talurnar hjá fullum mon- num.

Er tað ikki klókast, tað er ið hvussu er sannast, at siga fólki, sum er eins og fyrsti sarni loysingarmáðurin Sverri Patursson plagdi at siga.

Hann segði, eg velji og vil loysing sjálv um eg veit, at vit tá ikki hava ráð til at liva í so nógvum sum tær stórra tjóðir- nar gera. Hann valdi loysing sjálv um hann visti og viðgekk opið og ærliga, at byrðurnar — skatturin — verða tryngi og vit koma at noyðast við minni, enn vit nú hava og koma at fáa í ríkisfelagsskapi við eina stórra tjóð sum Danmark.

Men vilja føroyingar loysing uppá hesar treytir?

Eingin, sum ikki vil góðtaka hesar høvdu treytir, kanⁿ velja tjóðveldismenn inn á ting.

Nú beit Hákon

(Framhald frá 1. síðu)

Sigurd Joensen og varaløgmað- urin vóna skeivir, meðan P. M. Dam og Øregaard vóru beinir, høvdu allar rættin.

Hetta, sum Hákon Djurhuus nú fer at vevja afturum aftur við, at Dam ikki greiddi figgar staðu tingsins og vinnulivsins í aðrar mátar, er einki uttan uttarummosn.

Tala Dams var full av talig- um upplýsingum, bæði viðvíkj- andi skattainntøku, veiðinøgð, skipatali og øðrum. Arnars var jú figgarlógin við státsi og yvirliði yvir skuld og ognum, harundir eisini hæddini, lands- kassin veðheldur fyri, lógð fram við skjølum til hvønn av lógtingsmonnum.

Tað er sárt, ein skilur tað: »4 visir menn» í framlopi móti einum javnaðarmanni, 4 um- boðsmenn fyri a'turhaldi í Føroyum í trætu móti einum javnaðarmanni um grunnar og

Avdúka seg sjálvar

Í síni frálíku ólavsøkuroðu greiddi lógmaður frá tí poli- tikki, hetta landstýrið, hann hevur verið formaður fyri, hev- ur fært og fingið av skafti. Og sum vituligt er, var tað ikki smávegis, hann hevði at greiða frá, ið er skapt í hesum skjótt farna valskeiði — landi og fólki til mikið gagn.

Frágreiðing hansara var ikki nakað reyp, sum altíð verður sagt, men ramur venuleiki, um menning og framburð, sum ber sjónlig prógv.

Nú var tað so, at lógmaður kom við tølum at prógva vøkst- urin av tingsins grunnum frá 1958 við 16 milj. til nú í 1962 við 30 milj., ein vøkstur uppá 14 milj. hesi fyra farna árin.

Hetta prógv tyktist ikki at falla í góða jorð — og serliga ikki hjá sambandsmonnum (manni) o. o., ið gjørdur seg út til at avdúka lógmansins órei- giliga venuleika, ið frá gjald- stovuni var greiddur lógmanni.

Sigurd Joensen, Hákon Djur- huus og Kr. Djurhuus at spela figgjargeni, men sum eftir orð- um sínum prögvaðu at hava litið skil uppá tøl. Tað mátti veri teim góðu harr- um greitt, at lógmaður verð- ur mettur fyri at vera tann mað- ur á tingi, sum hevur best skil á tølum, og at tey tøl, hann setur á pappir, er eingin forur fyri at rétta.

Veruleikan noyðist ein al- tið at byggja seg fyri.

Tað er einki nýtt í tí, at sam- bandsmenn eru líka sjúkir yvir ta framgongd, ið hevur verið hesi farna ár sum nakar av and- stóðsmönnum, tí sum teir altíð hava sagt undir hvørjum orðaskifti vóru teir partnarir av landsstýrinum frá 1950—54 og frá 1954—58. Tað ber tí ikki til hjá teimum at leggja alla æruna til hetta landstýrið, fyri tað, ið avrikað er, hetta farna valskeið.

Men veruleikin letur seg ikki so væl fjala.

Tað skal nú standa til fólka- flokksmenn og sambandsmenn at greiða, hvør ið hevði skuldi- na fyri tey átta rak árin, teir sótu við ábyrgdini.

Onkur av tjóðveldismönnum var so persónliga beiskur í orðum undir orðaskiftinum

figgjargal og so allir bita í grasi fyri eygunum á øllum Føroya fólki!

Tað er sárt.

Var tað í »óreinsku» teir gjørdur hetta, so hava teir gott av skommuni. Og var tað veru- liga so, at teir ikki vistu betri, so megu teir venja seg til at hugsa, aðrenn teir tala, ella koma teir út fyri fleiri tilikum skammilígum bjølgakostum.

um lógmansrøðuna at siga, at tað var at vóna, aftaná koma- di val, at vit fingi ein meira verdugan lógmann, og tekur tað uppaftur í 14. September. Mangt ber jú til at siga av so beiskum móttøðumanni. Men nakað annað er um nú velja- rarnir hava somu áskoðan, sum t. d. harra Sigurd Joensen. Hetta tyktist ið hvussu er ikki vera vanlig metan í millum manna. Flest olj eru á einum máli um, at ongatið í søgu Fø- oya er so mikið avrikað sum hesi fyra seinastu árin og at javnaðarflokkurin við lógmanni á odda stendur fyri einum stórra valsigri enn seinast — eftir hansara politiska úrsliti at døma.

Fáur ella eingin trýr uppá at Føroyar, fingi ein verdugari lógmann í einum tjóðveldis- manni.

Dánjal.

Grunnatos

Eg átti 50.000 kr.

Setti peningin í ein grunn til frama fyri skipagerð.

Teir, ið grunninum ráddi, settu kr. 25.000 í sparikassa, lótu kr. 5000 liggja tókar at gjalda úr kassanum, settu 15000 í ein bát og keypti obliga- tionur í realkreditinstitutinum fyri 5000 kr.

Nú heldur varaløgmaður og Hákon Djurhuus, Jóhann Poulsen og Sigurd Joensen, at í ár 1962 kunnu vit ikki taka tað við, sum er sett í skipið. Grunnins veruliga stódd er so statt ikki meiri enn 35.000. Men var tað í 1958, tá ið H.D. sat í landsstýrinum, skuldi skipapeningurin eisini talt við, sigur Hákon Djurhuus ella segði hann í 1958.

P. M. Dam og Øregaard halda, at allar 50.000 krónur- nar skulu teljast við sum líka nógv verdar. Ja, teir halda, at tann peningurin, sum er settur í skip, er tann mest verdi, tí hann fruktur mest, ger størsta landsagn. Hava við honum verið við til at fáa eitt skip til landið, verið viðvirkandi til, at 25 menn hvør hava fingið í minsta lagi 6000 kr. meiri í inn- tøku um árið, enn tá ið teir noyddust vegna skipatrot at vera við teimum gamla skipa- num.

25 ferðirnar 6000 er tað sama sum 150.000 um árið í meirinnlugu.

Allir føroyingar halda við P. M. Dam og J. Fr. Øregaard í hesum.

Jú, skjótari peningurin verð- ur brúktur til sitt endamál, tess betri! Helst tá ið talan er um at fáa skip til landið!